



B. POSELSTVÍ A PŮSOBNÍ JEŽÍŠE – SLUŽEBNÍKA (1,14 – 13,37)

Marek vypráví dramaticky, příběhy jsou přímo nabitě dějem. Podává nám nejživější zprávu o Ježíšově činnosti. Místo vyučování a kázání raději vykresluje fakta a skutky. Díky tomuto způsobu máme v Ježíšově životě nádherný příklad, jak bychom měli žít dnes i my.

1. JEŽÍŠOVO PŮSOBNÍ V GALILEJI

JEŽÍŠ KÁŽE V GALILEJI

30 / Matouš 4,12–17; Lukáš 4,14–15; Jan 4,43–45

¹⁴ Později, když král Herodes uvěznil Jana Křtitele, vydal se Ježíš do Galileje a hlásal tam radostné poselství od Boha: ¹⁵ „Konečně přišel čas a přiblížilo se Boží království. Přestaňte myslet jen na pozemské věci, změňte svůj život a uvěřte tomu, co vám Bůh vzkazuje!“

ČTYŘI RYBÁŘI NÁSLEDUJÍ JEŽÍŠE

33 / Matouš 4,18–22

¹⁶ Jednoho dne šel Ježíš po břehu Galilejského jezera a uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak vrhají do vody síť; byli totiž rybáři.

¹⁷ Ježíš na ně zavolal: „Pojďte za mnou! Udělám z vás jiné rybáře, budete lovit lidi!“ ¹⁸ Ti dva všeho nechali a šli s ním.

¹⁹ O něco dále pak spatřil jiné dva rybáře – Jakuba a Jana, syny Zebedeovy. Seděli v lodí a opravovali potrhane síť. ²⁰ I ty Ježíš vyzval. Oba bratři se okamžitě zvedli, opustili svého otce a najaté pomocníky a vykořčili za Ježíšem.

1,14–15 Co je myšleno radostným poselstvím od Boha? Tato první slova, která Marek vkládá do Ježíšových úst, jsou vlastně jádrem Kristova učení. Přišel ten dlouho očekávaný Mesiáš, který má ve své osobě zahájit Boží vládu (království) na zemi. Mnozí z jeho posluchačů byli utlačovaní, chudí a byli to lidé bez naděje. Ježíšova slova pro ně byla radostným poselstvím, protože jim nabízela svobodu a pozhánání a zaslíbovala lepší budoucnost.

1,16 V okolí Galilejského jezera byl hlavním zdrojem obživy rybolov a ryby se chytaly pomocí sítí. Kafarnaum, jež se stalo novým Ježíšovým domovem, patřilo v té době k největším městům mezi více než čtyřiceti rybářskými osadami na pobřeží jezera.

1,16–20 Často se domníváme, že učedníci byli od prvního okamžiku, kdy se setkali s Ježíšem, muži velké víry. Ale i oni, podobně jako my, museli ve víře růst (Marek 14,48–50.66–72; Jan 14,1–9; 20,26–29). Samozřejmě, že toto není jediný případ, kdy Ježíš volá Petra, Jakuba a Jana, aby ho následovali (viz Lukáš 5,1–11; Jan 1,35–42). Vždy trvá nějakou dobu, než člověk

přijme a ztotožní se s Ježíšovým voláním a učením. Důležité však bylo, že i když to učedníkům nějakou dobu trvalo, přesto Ježíše nakonec následovali.

1,21 Jeruzalémský chrám byl pro většinu Židů příliš vzdálen, takže nemohli chodit na pravidelné bohoslužby. Ostatní města měla synagogy, které sloužily nejenom k bohoslužbám, ale také jako školy. Od dob Ezdrášových (kolem roku 450 př. Kr.) si synagoga mohla založit skupina deseti židovských rodin. Během týdne se v ní scházeli židovští chlapci, aby se seznámili se zásadami Starého zákona a s vírou. Dívky měly vstup zakázán. Každou sobotu se v synagogách shromažďovali židé, aby naslouchali rabinovi, který je učil z Božího Slova. Protože však všude neměli stálé učitele, bylo zvykem, že představený synagogy požádal o slovo přítomného hostujícího učitele. Proto i Ježíš kázal v synagogách.

1,21 Ježíš se nedávno přemístil z Nazaretu do Kafarnaum (Matouš 4,12.13), které bylo známé nejen svým bohatstvím, ale i mravním úpadkem. Sloužilo jako hlavní stan mnoha římských oddílů a byl zde značný pohanský vliv. Díky této skuteč-

JEŽÍŠ UČÍ JAKO TEN, KDO MÁ MOC

34 / Lukáš 4,31–37

²¹ Tak přišli společně do města jménem Kafarnaum; v sobotu navštívili tamější synagogu, ve které se židé scházeli ke společným modlitbám, ke čtení i výkladu Písma. Ježíš tam začal kázat a ²² posluchači žasli, protože mluvil s nezvyklou přesvědčivostí. Bylo to úplně něco jiného, než co dosud slyšeli od učitelů zákona.

²³ Byl tam také jeden muž posedlý démonem a ten začal vykřikovat: ²⁴ „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Chceš nás snad zničit? Víím dobře, že jsi svatý Boží Syn!“

²⁵ Ježíš ho rázně okřikl: „Už ani slovo! Vyjdi z něho ven!“ ²⁶ Posedlý se ještě chvíli zmítal a křičel, než ho démon opustil.

²⁷ Lidé byli ohromeni a začali se dohadovat: „Co to je? Nové učení? Odkud bere takovou moc? Vždyť i zlým duchům poroučí a oni ho poslouchají!“

1,14: Mt 4,12.23

1,15: Ga 4,4; Ef 1,10; Sk 20,21

1,21: Mk 10,1;

Mt 4,23

1,22: Mt 7,28.29

1,24: L 24,19; 1,35;

J 6,69; Sk 24,5;

3,14; Mt 8,29

1,26: Mt 9,20

1,27: Mk 10,24.32

1,28: Mt 9,26

nosti se stalo ideálním místem ke zvěstování evangelia pro židy i pohany.

1,22 Když chtěli židovští učitelé přidat svým slovům na vážnosti, často citovali výroky známých rabinů. Ježíš však něco podobného dělat nemusel. Byl Bohem, a tak velmi dobře věděl, co které místo Písma říká a jak je míněno. On sám byl nejvyšší autoritou.

1,23 Kdo jsou démoni? Jsou to ďábelští duchové ovládaní satanem a jejich cílem je svádět člověka ke hříchu. Nebyli stvoření satanem, protože stvořitelem všeho je Bůh. Jsou to padlí andělé, kteří se během satanovy vzpoury přidali na jeho stranu, a i dnes mají moc způsobit, že člověk osepne, ztratí řeč, ochlupne nebo zešílí. Kdykoliv se s někým setkali s Ježíšem, svoji moc ztratili. Bůh omezuje jejich působení, a pokud Bůh zakáže, nejsou schopni nic udělat. Během Ježíšova pozemského života se tyto zlé síly aktivně projevovaly, a tak se mohla ukázat Kristova moc a autorita.

1,23 Mnoho psychologů považuje zprávu o posedlosti démony za způsob primitivního vyjádření duševního postižení. Tento verš zcela jasně hovoří o muži ovládaném

²⁸ A zpráva o tom, co Ježíš učinil, se rychle roznesla po celém kraji.

JEŽÍŠ UZDRAVUJE PETROVU TCHYNI A MNOHO DALŠÍCH

35 / Matouš 8,14–17; Lukáš 4,38–41

²⁹ Když pak Ježíš opustil synagogu, vydal se s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. ³⁰ Šimonova tchyně právě ležela v horečkách na lůžku, tak o tom pověděli Ježíšovi. ³¹ Ten k ní přistoupil, vzal ji za ruku a pomohl jí, aby si sedla. Horečka hned přestala, žena vstala a začala se starat o hosty.

^{32–33} Jakmile slunce zmizelo za obzorem (a skončil sobotní klid), sešli se lidé z celého města u Šimonova domu. Přivedli s sebou nemocné a posedlé. ³⁴ Toho večera uzdravil Ježíš mnoho lidí a z velkého množství posedlých vyhnal demony. Těm však nedovolil mluvit, protože věděli, že je Mesiáš – svatý Boží Syn.

JEŽÍŠ OPĚT KÁŽE V GALILEJI

36 / Matouš 4,23–25; Lukáš 4,42–44

³⁵ Příští ráno vstal Ježíš ještě před svítáním a odešel na osamělé místo, kde se mohl v klidu modlit.

démonem. Marek Ježíšův spor se silami satana zdůrazňuje proto, aby ukázal jeho moc nad nimi. A ze stejného důvodu zaznamenává i další případy. Při vyhánění démonů Ježíš nemusel provádět žádné složité zaklínací rituály, stačilo jeho slovo. **1,23.24** Démon okamžitě poznal, že Ježíš je Boží Syn. Tím, že Marek včlenil tuto událost do svého evangelia, podal důkaz, že i temné síly v Ježíši poznaly Mesiáše. **1,29–31** Pisatel evangelíi zachycovali události každý z trochu jiné perspektivy. A tak se stává, že jsou ve stejných příbězích vyzdvíženy jiné detaily. Matouš udává, že Ježíš se dotknul ženiny ruky, Marek píše, že jí pomáhal sednout, Lukáš hovoří o horečce, která potom ustupuje. Každý z pisatelů zdůraznil jiný detail, protože každý vystihnul určitou Ježíšovu charakteristiku. V žádném případě si jejich údaje neodporují.

1,32–33 Navečer, když zapadlo slunce, přicházeli za Ježíšem lidé. Skončila právě sobota (verš 21), den odpočinku, který trval od západu slunce v pátek do sobotního západu. Židovské nařízení zakazovalo v sobotu cestovat, a tak lidé očekali na západ slunce, a jakmile zmizelo za obzorem, hledali Ježíše a chtěli, aby je uzdravil. Židovští vůdcové prohlašovali, že uzdravování v sobotu je proti zákonu (Matouš 12,10; Lukáš 13,14).

1,34 Proč si Ježíš nepřál, aby démoni vyjevili, kým je? Měl k tomu několik důvodů: (1) Tím, že jim přikázal mlčet, ukázal nad nimi svou moc. (2) Ježíš chtěl o svém mesiášství přesvědčovat vlastními slovy a skutky, ne prostřednictvím démonů. (3) Měl vlastní plán, jak se představil jako Mesiáš, nechtěl, aby ho představoval satan. Ten chtěl, aby lidé následovali

Ježíše pro jeho popularitu, ale ne proto, že je Boží Syn. **1,35** Ježíš si dokázal udělat čas na modlitbu, což je pro nás někdy velmi složité. **1,36.37** Zmíněnými „druhy“ jsou pravděpodobně míněni zbývající učedníci, které Ježíš doposud povolal. Byli to Ondřej, Jan, možná i Filp a Natanael. **1,39** Římané rozdělili izraelskou zemi na tři oddělená území: Galileu, Samařsko a Judsko. Galilea ležela nejseverněji, na ploše 95 krát 45 kilometrů. Ježíš většinu času strávil právě v této oblasti. Se svým poselstvím nemusel chodit nikam daleko. Galilea byla přímo ideální místo. Na této malé ploše bylo více než 250 měst.

1,40.41 Židovští představitelé prohlásili malomocné za nečisté a tím jim zabránili účastnit se jakékoliv společenské nebo náboženské události. Jejich zákon říkal – kdo se stýká s nečistým, stává se jím sám. Našli se i takoví, kteří po nemocných házeli kameny, aby je tak drželi v patřičné vzdálenosti. Přesto čteme, že Ježíš se malomocného dotkl. Pravá hodnota člověka je skryta v jeho nitru. Naše tělo může být nemocné, zdeformované, ale v Božích očích není méněcenné. Pro Boha neexistuje osoba, které by se štilil dotknout. Ve skutečnosti jsme všichni malomocní, protože jsme zdeformovaní hříchem. Tím, že Bůh poslal svého Syna, který se nás chce dotknout, dal nám možnost uzdravení. Jestliže je někdo, kým opovrhneš, zastav se a uvědom si, jak asi o oné osobě smýšlí Bůh a co si asi myslí o tobě.

1,43–44 Starozákonní pravidla týkající se malomocných najdeme ve 3. Mojžíšově 13,14. Ten, kdo se z nemoci vyléčil, musel jít nejdříve ke knězi, který jeho uzdravení potvrdil. Uzdravený pak jako svědeckví

³⁶ O něco později jej Šimon se svými druhy začali hledat. ³⁷ Když ho našli, řekli mu: „Každý se ptá jenom po tobě!“

³⁸ Ježíš jim však pověděl: „Musím jít také do jiných měst, abych i tam oznámil své poselství. Vždyť proto jsem přišel.“

³⁹ A tak procházel celou galilejskou zemí, kázal v synagogách a mnohé vysvobožoval z moci démonů.

JEŽÍŠ UZDRAVUJE MALOMOCNÉHO

38 / Matouš 8,1–4; Lukáš 5,12–16

⁴⁰ Jednou za ním přišel člověk postižený malomocností a na kolenou ho prosil: „Pane, vím, že mne můžeš uzdravit, když budeš chtít.“

⁴¹ Ježíš, pohnut soucitem, vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: „Chci, abys byl zdrav.“ ⁴² V tu chvíli malomocnost zmizela a muž byl uzdraven.

^{43–44} Ježíš mu však přisně nařídil: „Jdi a dej si své uzdravení ověřit knězem. Cestou se však nikde nezastavuj a s nikým nemluv. Vezmi s sebou obětní

1,31: L 7,14

1,32: Mt 4,24

1,34: Mk 3,12;

Sk 16,17.18; Mt 4,23

1,35: L 3,21

1,38: Iz 61,1

1,39: Mt 4,23.24

1,40: Mk 10,17

1,44: Lv 13,49;

JEŽÍŠ ZAČÍNÁ SVOJI ČINNOST

Když Ježíš odešel ze svého domova v Nazaretu, aby začal svoji činnost, podstoupil nejdříve dva velmi důležité a závažné kroky. Nechal se pokřtít Janem Křtitelem v Jordánu a potom odešel na poušť do samoty, aby se na svoji službu připravil. V drsné judské poušti byl pokoušen satanem. Odtud se vrátil do Galileje a jeho domácí základnou se stalo Kafarnaum.

